

Citiți lecția din manual: *Drepturile omului*, notați schița lecției pe caiete și rezolvați fișele de lucru.

Drepturile omului

1. Declarația Universală a Drepturilor Omului

- drepturile omului sunt condiții absolut necesare pentru starea de bine a tuturor oamenilor;
- legile sunt cele care stabilesc și protejează drepturile fiecărei persoane, dar stabilesc și obligațiile și îndatoririle fără de care nu ne-am putea bucura de acestea;
- 24 octombrie 1945 - după al Doilea Război Mondial, din dorința de a menține pacea, statele lumii s-au grupat în cadrul O.N.U. (Organizația Națiunilor Unite);
- 10 decembrie 1948 - Adunarea Generală a O.N.U. a adoptat *Declarația Universală a Drepturilor Omului*, document în care sunt stipulate drepturi și libertăți cetățenești.

2. Caracteristici și clasificare

- drepturile omului, conform *Declarației Universale a Drepturilor Omului*, prezintă următoarele caracteristici:

I. Universale: toate ființele umane au drepturi ale omului și statele au datoria de a proteja aceste drepturi.

II. Indivizibile: drepturile au valoare egală, nici un drept nefiind mai important decât altul.

III. Inalienabile: drepturile nu pot fi înstrăinate, transmise ereditar sau luate unui om din nici un motiv.

IV. Interdependente: drepturile se susțin reciproc, realizarea unui drept depinzând de respectarea celorlalte.

V. Interrelaționate: drepturile se completează reciproc pentru a acoperi nevoile fundamentale umane.

- drepturile de care se bucură oamenii pot fi împărțite în patru categorii:

I. Drepturi civile și politice (asigură libertățile și accesul cetățenilor la viața politică a unui stat): dreptul la viață, la libertate și securitate personală, la exprimare, la cetățenie, de a fi protejat împotriva violenței, la vot, la asociere, de a circula liber și de a cere azil politic și de acces egal la funcții publice.

II. Drepturi economice, sociale și culturale (permit cetățenilor să aibă o viață împlinită din punct de vedere economic, social și cultural): dreptul la muncă, la o retribuție (sau plată) echitabilă, de a avea un trai decent, la asistență socială, la odihnă și recreere, la educație și la viață culturală.

III. Drepturi negative (pe care o persoană le are fără intervenția statului): dreptul la viață, libertate și la conștiință.

IV. Drepturi pozitive (pe care un individ le are prin intervenția statului): dreptul la îngrijire medicală, la pensie și la concediu plătit.

3. Drepturi vs. responsabilități

- drepturile nu pot exista fără responsabilități (sau îndatoriri):

I. Dreptul la viață ⇒ respectarea dreptului la viață al celorlalți oameni.

II. Dreptul la egalitate ⇒ să nu discriminăm sub nici o formă și sub nici un aspect pe ceilalți oameni.

III. Dreptul la libertate ⇒ să nu îngrădim libertatea celorlalți.

IV. Dreptul la proprietate ⇒ să încălcăm proprietatea altcuiva fără permisiunea acestuia.

V. Dreptul la odihnă și recreere ⇒ să respectăm dreptul la odihnă și recreere a celorlalți oameni.

VI. Dreptul la egalitate în fața legii ⇒ să cunoaștem și să respectăm legile statului.

Pentru o mai bună înțelegere a subiectului studiat vizionați următoarele videoclipuri:

<https://www.youtube.com/watch?v=SEkVvuyi0i0>

<https://www.youtube.com/watch?v=nDgIVseTkuE>

Fișă de lucru: *Drepturile omului*

Citiți cu atenție textul de mai jos, apoi răspundeți cerințelor:

„Articolul 1. Toate ființele umane se nasc libere și egale în demnitate și în drepturi. Ele sunt înzestrate cu rațiune și conștiință și trebuie să se comporte unele față de altele în spiritul fraternității.

Articolul 2. Fiecare om se poate prevala de toate drepturile și libertățile proclamate în prezenta declarație fără nici un fel de deosebire ca, de pildă, deosebirea de rasă, culoare, sex, limbă, religie, opinie politică sau orice altă opinie, de origine națională sau socială, avere, naștere sau orice alte împrejurări. În afară de aceasta, nu se va face nici o deosebire după statutul politic, juridic sau internațional al țării sau al teritoriului de care ține o persoană (...).

Articolul 3. Orice ființă umană are dreptul la viață, la libertate și la securitatea persoanei sale.

Articolul 5. Nimeni nu va fi supus la torturi, nici la pedepse sau tratamente crude, inumane sau degradante.

Articolul 7. Toți oamenii sunt egali în fața legii și au, fără nici o deosebire, dreptul la o egală protecție a legii. Toți oamenii au dreptul la o protecție egală împotriva oricărei discriminări care ar viola prezenta declarație și împotriva oricărei provocări la o asemenea discriminare.

Articolul 11.1. Orice persoană acuzată de comiterea unui act cu caracter penal are dreptul să fie presupusă nevinovată până când vinovăția sa va fi stabilită în mod legal în cursul unui proces public în care i-au fost asigurate toate garanțiile necesare apărării sale. (...)

Articolul 12. Nimeni nu va fi supus la imixtiuni arbitrare în viața sa personală, în familia sa, în domiciliul lui sau în corespondența sa, nici la atingeri aduse onoarei și reputației sale. Orice persoană are dreptul la protecția legii împotriva unor asemenea imixtiuni sau atingeri.

Articolul 26.1. Orice persoană are dreptul la învățătură. Învățământul trebuie să fie gratuit (...) 2. Învățământul trebuie să urmărească dezvoltarea deplină a personalității umane și consolidarea respectului față de drepturile omului și libertățile fundamentale. El trebuie să promoveze înțelegerea, toleranța, prietenia între toate popoarele și toate grupurile rasiale sau religioase, precum și dezvoltarea activității Organizației Națiunilor Unite pentru menținerea păcii. ”

(Declarația Universală a Drepturilor Omului)

1. Selectați un drept care, în opinia voastră, este cel mai important pentru oameni. Argumentați.
2. Transpuneți într-un desen unul dintre drepturile prezentate în fragmentul dat.
3. Comentați, într-un text de maxim zece rânduri, Articolul 1 din Declarație.

BIBLIOGRAFIE:

1. Ghețău, Gheorghe Florin, Ghețău, Olenca Georgiana, *Educație Socială: Manual pentru clasa a VII-a*, Editura Aramis, București, 2024.
2. Ipate-Toma, Cristina, Crivac, Georgeta-Mihaela, Chiriță, Daniela, Diaconescu, Gabriela-Carmen, *Educație Socială: Manual pentru clasa a VII-a*, Editura Ars Libri, Argeș, 2019.
3. Ochescu, Maria, Predișor, Daniela, *Educație Socială: Manual pentru clasa a VII-a*, Editura Art Klett, București, 2024.
4. Barbu, Daniela, Neagu, Cătălina, Bondar, Ancuța, Stoica, Stan, *Educație Socială: Manual pentru clasa a VII-a*, Editura CD Press, București, 2024.
5. Borțun, Dumitru (coordonator), Lăcătuș, Maria-Liana (coordonator), Burcea-Iancu, Carmen-Rodica, Hacman, Laurența, *Educație Socială: Manual pentru clasa a VII-a*, Editura Corint Logistic, București, 2024.
6. Moisoiu, Roxana Mihaela, *Educație Socială: Manual pentru clasa a VII-a*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2023.
7. Zascheievici, Liliana, Crețu, Nicoleta-Laura, Hera, Elena-Violeta, Bălan, Elena-Lucia, Ștefan, Cristina, Sora, Adriana-Nicoleta, Horvat, Adrian-Gabriel, *Educație Socială: Manual pentru clasa a VII-a*, Editura Litera, București, 2024.
8. Botezatu, Daniel, Botezatu, Loredana-Mariana, Țăranu, Mihaela-Gabriela, *Educație Socială: Manual pentru clasa a VII-a*, Editura Paralela 45, Argeș, 2024.
9. Ciocâlțeu, Andreea, Florea, Robert, Gunea, Cristina, Radu, Mădălina, Stănculescu, Aurelia, *Educație Socială: Manual pentru clasa a VII-a*, Editura Sigma, București, 2024.

